

Δημωνάκτειες Διαλέξεις Φιλοσοφίας 2021/2022
Demonactian Lectures of Philosophy 2021/2022

Το Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας σας προσκαλεί στην 5η ομιλία της σειράς των **Δημωνάκτειων Διαλέξεων Φιλοσοφίας** για το ακαδημαϊκό έτος 2021/2022, η οποία θα πραγματοποιηθεί **την Τετάρτη 18 Μαΐου 2022, ώρα 18:30, στην αίθουσα A008** (Καλλιπόλεως 75), με τίτλο:

Ο εσχατολογικός μύθος του Φαίδωνα:
Ένας αισωπικός μύθος γραμμένος από τον Πλάτωνα

Ομιλήτρια:

Αθανασία Γιασουμή

(Πανεπιστήμιο Κύπρου)

Σύνοψη

Στην αρχή του Φαίδωνα (60b3-c7), ο Σωκράτης υποστηρίζει ότι εάν ο Αίσωπος είχε προσέξει ότι αυτό που αποκαλούν οι άνθρωποι ηδύ ακολουθείται αναγκαστικά από το λυπηρόν, και το ανάστροφο, θα είχε συνθέσει έναν μύθο σχετικά με το ότι προσπαθώντας ο θεός να συμφιλιώσει αυτές τις δύο φαινομενικά αντίθετες καταστάσεις σύνηψε τις κεφαλές τους σε μια κοινή κεφαλή. Θα επιχειρήσω να δείξω ότι ο εσχατολογικός μύθος, στο τέλος του διαλόγου (110b-115a), εκπληρώνει αυτά ακριβώς τα λόγια του Σωκράτη. Με άλλα λόγια, ο Πλάτων -ως άλλος Αίσωπος- συνθέτει έναν μύθο εντός του οποίου συνάπτει τις λύπες και τις ηδονές στον μεταθανάτιο τόπο, σε μια προσπάθεια να τις συμφιλιώσει. Σε αυτόν τον μύθο, ο Πλάτων ανατρέπει τις θεωρήσεις των ανθρώπων για το ηδύ και το λυπηρό, αφού παρουσιάζει τις επίγειες λύπες να μετατρέπονται σε μεταθανάτιες ηδονές και τις επίγειες ηδονές να μετατρέπονται σε μεταθανάτιες λύπες. Με αυτό τον τρόπο, ο φιλόσοφος προβάλλει τη θέση ότι μόνον ο φιλοσοφικός βίος, που είναι απαλλαγμένος από ηδονές και λύπες, είναι ο πραγματικά ηδύς και ευδαίμων, σε αντίθεση με αυτό που πιστεύουν οι άνθρωποι.

Θα προσπαθήσω, επίσης, να δείξω ότι ο εσχατολογικός μύθος του Φαίδωνα λειτουργεί θεραπευτικά ως προς τη μισολογία που γεννάει η δυσπιστία των συνομιλητών του Σωκράτη, απέναντι στην κεντρική θέση του διαλόγου ότι η ψυχή είναι αθάνατη. Ο μύθος, εν προκειμένω, φαίνεται να λειτουργεί ως φάρμακο απέναντι στον φόβο του θανάτου, από τον οποίον διακατέχονται οι φίλοι του Σωκράτη, εξαιτίας του επικείμενου θανάτου του τελευταίου. Ο μύθος, κατά τη γνώμη μου, εντυπώνει στις ψυχές των μαθητών του Σωκράτη μια ορθή δόξα σχετικά με την ευδαίμονα μεταθανάτια τύχη όσων έζησαν με όσιο και φιλοσοφικό τρόπο, δηλαδή, όσων έζησαν με τον τρόπο που έζησε και ο Σωκράτης.